

Förordningsmotiv

Förordning om avgifter för utlämnande av allmänna handlingar hos enskilda huvudmän inom skolväsendet

Fm 2026:2

Utfärdad den 3 september 2026

Regeringen föreskriver¹ följande.

1 § Denna förordning gäller för sådana enskilda huvudmän inom skolväsendet som avses i 2 kap. 3 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förordningen är meddelad med stöd av 6 kap. 1 b § offentlighets- och sekretesslagen.

2 § När en huvudman tar ut en avgift för kopia eller avskrift av allmän handling ska huvudmannen tillämpa 15 § första stycket 1–3 och andra stycket, 16, 17 och 19 §§ avgiftsförordningen (1992:191).

Huvudmannen får ta ut en avgift enligt de bestämmelser som anges i första stycket även när en allmän handling, eller en kopia eller utskrift av en allmän handling, överförs till elektronisk form för att i sådan form tillhandahållas den som begärt att få ta del av den.

Om huvudmannen lämnar ut en allmän handling i elektronisk form får en avgift tas ut för ett fysiskt lagringsmedium som behövs för att tillhandahålla handlingen eller som har efterfrågats särskilt. Avgiften ska motsvara huvudmannens självkostnad för material.

3 § Bestämmelsen i 6 kap. 1 a § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) får tillämpas även när en allmän handling lämnas ut enligt 29 kap. 16 b § skollagen (2010:800).

4 § Om någon anser att den avgift som en huvudman har tagit ut av honom eller henne enligt denna förordning är oriktig får han eller hon, inom 30 dagar efter den dag då avgiften betalades, hos huvudmannen begära ett särskilt skriftligt beslut om avgiften. I fråga om ett sådant beslut ska huvudmannen tillämpa 31–34 och 36–39 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Ett sådant särskilt beslut får överklagas till Skatteverket. Överklagandet ska ges in till huvudmannen. I fråga om överklagandet ska 43–47 §§ förvaltningslagen tillämpas.

Skatteverkets beslut får inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 september 2026 (regeringens förordningsmotiv 2026:2).

På regeringens vägnar

Fm 2026:2

LOTTA EDHOLM

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

1 § Denna förordning gäller för sådana enskilda huvudmän inom skolväsendet som avses i 2 kap. 3 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förordningen är meddelad med stöd av 6 kap. 1 b § offentlighets- och sekretesslagen.

I paragrafen finns inledande bestämmelser till förordningen.

Första stycket innebär att förordningen gäller för enskilda juridiska personer som är godkända som huvudmän inom skolväsendet enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800).

I andra stycket finns en upplysning om att förordningen är meddelad med stöd av 6 kap. 1 b § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2 § När en huvudman tar ut en avgift för kopia eller avskrift av allmän handling ska huvudmannen tillämpa 15 § första stycket 1–3 och andra stycket, 16, 17 och 19 §§ avgiftsförordningen (1992:191).

Huvudmannen får ta ut en avgift enligt de bestämmelser som anges i första stycket även när en allmän handling, eller en kopia eller utskrift av en allmän handling, överförs till elektronisk form för att i sådan form tillhandahållas den som begärt att få ta del av den.

Om huvudmannen lämnar ut en allmän handling i elektronisk form får en avgift tas ut för ett fysiskt lagringsmedium som behövs för att tillhandahålla handlingen eller som har efterfrågats särskilt. Avgiften ska motsvara huvudmannens självkostnad för material.

Paragrafen reglerar i vilka fall enskilda juridiska personer som är huvudmän inom skolväsendet får ta ut avgift för utlämnande av allmänna handlingar, och hur avgiften då ska beräknas. Detta gäller oavsett om huvudmannen tar ut en avgift med stöd av 2 kap. 3 a § offentlighets- och sekretesslagen jämförd med 2 kap. 16 § första stycket tryckfrihetsförordningen, eller det är fråga om en mindre huvudman som tar ut en avgift med stöd av 29 kap. 16 b § skollagen. Enligt praxis får kostnader för att leta fram och lägga tillbaka handlingar inte ingå i avgiften (RÅ 1985 2:9).

Av *första stycket* framgår att enskilda huvudmän ska tillämpa angivna bestämmelser i avgiftsförordningen (1992:191), som reglerar hur avgifter för kopior eller avskrifter av allmänna handlingar ska beräknas. Bestämmelserna i avgiftsförordningen i den ursprungliga lydelsen kommenteras i regeringens förordningsmotiv Fm 1992:3.

I *andra stycket* regleras avgiftsuttag vid utlämnande av allmän handling i elektronisk form i vissa situationer. De bestämmelser i avgiftsförordningen som första stycket hänvisar till är inte utformade för att tillämpas vid utlämnande i elektronisk form. Med stöd av andra stycket kan en enskild huvudman ta ut en avgift för utlämnande av allmänna handlingar som överförs från papper till elektronisk form, t.ex. genom att skannas, inför ett elektroniskt utlämnande. Det gäller oavsett om det beror på att originaldokumentet finns i pappersform eller om det beror på att ett elektroniskt dokument skrivs ut för att sekretessbelagda uppgifter ska maskeras och det maskerade dokumentet sedan skannas inför ett utlämnande i elektronisk form. De regler som gäller för beräkningen för utlämnande av papperskopior ska således tillämpas även för beräkningen av avgiften när en handling, oavsett dess ursprungsform, av något skäl förs över från papper till elektronisk form inför ett elektroniskt utlämnande. Det innebär att en avgift tas ut enligt de avgiftsnivåer som följer av avgiftsförordningen, dvs. för närvarande med 50 kronor vid en beställning som motsvarar tio sidor och två kronor för varje sida därutöver. Bestämmelsen ger inte någon rätt att ta

ut en avgift när handlingar som är lagrade i elektronisk form lämnas ut utan att det sker någon överföring från pappersform till elektronisk form.

Tredje stycket innebär att om huvudmannen av lämplighetsskäl eller på begäran lämnar ut en handling i elektronisk form på ett fysiskt lagringsmedium, t.ex. ett USB-minne eller en DVD-skiva, får en avgift tas ut som motsvarar styckkostnaden vid inköpet för lagringsmediet.

3 § Bestämmelsen i 6 kap. 1 a § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) får tillämpas även när en allmän handling lämnas ut enligt 29 kap. 16 b § skollagen (2010:800).

Paragrafen innebär att en enskild huvudman som tar ut avgift för att lämna ut en allmän handling har möjlighet att ta ut avgiften i förskott oavsett med stöd av vilken bestämmelse som avgiften tas ut.

Av 2 kap. 16 § första stycket tryckfrihetsförordningen framgår att den som önskar ta del av en allmän handling har rätt att mot en fastställd avgift få en avskrift eller kopia. En upplysning om detta finns i 6 kap. 1 a § första stycket offentlighets- och sekretesslagen. I andra stycket samma paragraf anges att en myndighet i ett enskilt fall får besluta att en sådan avgift ska betalas helt eller delvis innan avskriften eller kopian lämnas ut. För mindre enskilda huvudmän som får tillämpa s.k. lättnadsregler gäller i stället 29 kap. 16 b § skollagen. Paragrafen förtydligar att bestämmelsen i offentlighets- och sekretesslagen om avgiftsuttag i förskott är tillämplig även när avgift tas ut med stöd av 29 kap. 16 b § skollagen. Överklagande-bestämmelsen i 4 § är inte tillämplig på beslut om förskottsbetalning (jfr prop. 2019/20:179 s. 16).

4 § Om någon anser att den avgift som en huvudman har tagit ut av honom eller henne enligt denna förordning är oriktig får han eller hon, inom 30 dagar efter den dag då avgiften betalades, hos huvudmannen begära ett särskilt skriftligt beslut om avgiften. I fråga om ett sådant beslut ska huvudmannen tillämpa 31–34 och 36–39 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Ett sådant särskilt beslut får överklagas till Skatteverket. Överklagandet ska ges in till huvudmannen. I fråga om överklagandet ska 43–47 §§ förvaltningslagen tillämpas.

Skatteverkets beslut får inte överklagas.

Paragrafen reglerar överklagande av avgiftsuttag enligt förordningen.

I *första stycket* regleras den enskildes möjlighet att begära ett särskilt skriftligt beslut om en avgift som tagits ut enligt förordningen. Där anges också att huvudmannen vid handläggningen av ett sådant ärende ska tillämpa vissa bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) om bl.a. dokumentation, motivering, underrättelse, rättelse och ändring av beslut.

Andra stycket klargör vad som gäller vid överklagande av ett särskilt avgiftsbeslut. Där framgår att överklagandet ska ges in till huvudmannen men riktas till Skatteverket och att 43–47 §§ förvaltningslagen ska tillämpas.

Av *tredje stycket* framgår att Skatteverkets beslut inte får överklagas.